

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Facilis Et Succincta S.S. Canonum Doctrina

Pirhing, Ehrenreich

Dilingæ, 1690

§. V. Proponuntur quæstiones reliquæ circa Notorium, quid, & quotuplex sit, & an probari debeat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61641](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61641)

dimittere tamen neglexerint, à beneficiis Ecclesiasticis suspendi jubeantur, donec congruè satisfecerint; vel etiam in perpetuum privari debent, si suspensi retinere eas præsumperint, cum contumaciâ crescente, crescere etiam pœna debeat: non volunt tamen SS. Canones in *c. Clericos 3. h. 2.* ut jurare cogantur tales concubinarij Clerici, quòd dimittere velint concubinas suas, ne si forte in idem fornicationis vitium reincidant, perjurii etiam reatum contrahant. Quia tamen de pœnis talibus variè loquuntur jura antiqua, & aliter etiam statuit Tridentinum *sess. 25. c. 14. de reformat.* & aliter etiam statuta sæpe Diœcesana puniunt, videantur hæc ab illis, qui pœnas dicere debent.

§. III.

Quomodo procedendum sit contra Clericos, qui publicè concubinas habere dicuntur, sed citati & examinati negant se Concubinarios esse.

In *Ne. Tuanos 8. h. 2.* ad hanc quæstionem respondet Pontifex, quòd si crimen (concubinatus scil.) illorum: ita publicum sit (propter vehementia indicia) ut meritò notorium habeatur, ex facti evidentia, tunc ad condemnandum talem Clericum, nulla alia probatio, aut accusatio necessaria est, sunt tamen etiam in hoc casu testes producendî, ad probandum notorium, si crimen neget Concubinarius, prout etiam probatio per testes est necessaria de crimine, in eo casu, quo famâ quidem publicâ concubinatus talis Clerici spargitur, non tamen evidentiâ facti per

vehementia indicia notorius est, tunc potest Judex publicè tali infamato purgationem canonicam indicendam.

§. IV.

An & qualiter sacerdos aut Clericus concubinarius, aut fornicarius visandus sit in Missis, & alijs Divinis officiis.

Contra Concubinarios, aut fornicarios Sacerdotes adeò severè loquuntur antiqui Canones, ut præscribunt etiam Missam talis Sacerdotis audiri si notorium de eo sit (vel facti evidentia, vel per sententiam Judicis, vel per confessionem Rei in jure factam) quibus concubinam habeat; ut hujusmodi reprobore pœnz, alii à peccato tali suspensentur; quam pœnam dicunt aliqui suspensionem aliquam esse: quia tamen Tridentinum hujus pœnz non mentionem & Constantiense Concilium alios detrahendos non putavit, quàm publicè denunciatos, & Clericorum percussos, idèò nulla hodie pœnz hujusmodi concubinarios notorios statuta præstat.

§. V.

Proponuntur quæstiones relativas circa Notorium, quid, & quomodo probari debeat?

Notorium in genere definitur quòd sit jus vel factum aliquod manifestans in notionem seu notitiam omnium, vel majoris partis eorum; Est autem notorium triplex, Juris, facti & præsumptionis. Juris notorium dicitur illud, quod certè est illis, quæ in judicio aguntur, ita ut per notorietatem notorium aliquid esse probetur vel quòd sponte rem eam in judicio agatur.

factus fuerit reus, & ante sententiam latam confessionem eam non revocet, ostendendo per errorem, aut metum &c. eam factam: vel quod per authenticas probationes, à Notario in protocollum relata, coram Iudice, aut coram Iudicio factas, probatio probata efficiatur, postquam in causa conclusum est: vel quod lata sit sententia definitiva, quæ transit in rem iudicatam. Facti notorium in genere dicitur illud, quod ita se exhibet conspectui populi tam quoad factum, quam quoad circumstantias, aut majoris partis illius, ut nullâ tergiversatione, aut negatione celari possit, vel si neget reus, notoriè constare, quod crimen tale commiserit & probare hoc velit, audiri quidem debet, si tamen per testes contra eum productos vincatur, declarare potest iudicè Iudex, factum hoc esse notorium, & contra eum tanquam notorium delinquentem procedere. Est autem triplex notorium facti. Primè scilicet, ex facto permanente, quod continuè se exhibet notitiæ hominum, quale notorium est, si Clericus v. g. palam & scientibus omnibus concubinam domi detinet &c. Secundò ex facto transiente, quod in conspectu quidem po-

puli commissum, aut factum est, mox tamen præterit, qualiter notorium esse potest, à Cajo v. g. occisum Titium. Tertiò ex facto interpolato, quod sit publicè quidem, non tamen continuè; neque semel tantum, & transeunter factum est, sed sæpius per intervalla repetitur. qualiter dici solet usurarius notorius, qui palam & sæpius sub usuris concedit mutuum &c. Præsumptionis denique notorium est, cum ex publicis circumstantiis jus præsumit aliquid pro veritate, ita ut ex tali præsumptione non minùs ferri possit sententia definitiva, quam ex alijs legitimis probationibus, sicuti præsumitur filiatio, ex eo, quod quis publicè pro filio alicujus habetur, legitimitio, ex eo, quod natus sit ex Matrimonio junctâ &c. addunt tamen aliqui, ad inducendum hoc notorium præsumptionis, præter violentam præsumptionem, requiri insuper, ut factum, ex quo oritur præsumptio, sit notorium facti aut juris notorietate: ad probandum autem notorium, si tamen probare illud, juxta dicta necessarium est, in facti scilicet notorietate, duo vel tres testes sufficiunt, prout non quidem ad infamandum, sed ad probandam infamiam sufficiunt.

G 88 3

TITU-